

دانشگاه تهران

دانشکده پزشکی

پایان نامه

برای دریافت درجه دکتری از دانشگاه تهران

موضوع :

چند شکل بالینی لوسمی حاد لنفوبلاستیک کودکان

ب راهنمایی

استاد ارجمند جناب آقای پرفسور مسعود عزیزی

نگارش :

محمد علی نقوی ج-ورشری

شماره پایان نامه ۹۵۸۸

سال تحصیلی ۱۳۵۳-۵۴

۹۹۹۳

تقديم بـه :

روان بـاك بـدرم .

٩٩٩٣

تقديم به :

مادر عزیز و فداکارم .

تقديم به :

برادر عزيزم و ارجمندم .

تقديم به :

خواهران مهربانم .

تقدیم به: —ه :

استاد ارجمند و گرانمایه جناب آقای پرفسور

مسعود عزیزی .

تقدیم ہے :

استادان ، دبیران ، آموزگاران و کلیہ کسانیکہ

مرا علم آموختند .

تقدیم ہے :

تمام دوستان بسیار عزیزم کہ در تمام مراحل

زندگی مشوق من بوده اند .

فہرست مطالب

صفحہ	عنوان
۱	مقدمہ
۶	تعریف لوسمی و تقسیم بندی آن
۱۰	لوسمی حاد لنفوبلاستیک
۲۸	لوسمی حاد نوزادان
۲۹	تشخیص افتراقی
۳۰	واکنش لوسموئید
۳۳	کلیاتی درمورد اشکال بالینی لوسمی حاد لنفوبلاستیک
۳۸	شکل آنمیک خالص لوسمی حاد لنفوبلاستیک
۴۳	شکل پلوروپریکارڈیت لوسمی حاد لنفوبلاستیک
۵۳	شکل اگزوفتالمیک لوسمی حاد لنفوبلاستیک
۵۷	شکل پورپوریک لوسمی حاد لنفوبلاستیک
۶۱	شکل استخوانی مفضلی لوسمی حاد لنفوبلاستیک
۶۵	شکل نورومنژہ لوسمی حاد لنفوبلاستیک
۶۸	شکل تومورال لوسمی حاد لنفوبلاستیک

صفحه

عنوان

۷۳

شکل شبه کلیوی لوسمی حاد لنفوبلاستیک

۷۸

سیرو پیش آگهی

۸۰

درمان

۸۹

برخورد با خانواده کودک لوسمیک

۹۱

عود بیماری

۹۲

خلاصه و نتیجه

۹۴

منابع

انتخاب موضوع فوق تحت عنوان اشکال بالینی لوسمی لنفوبلاستیک

حاد در کودکان بعنوان پایان نامه برای من دلائل متعددی داشته است.

در طی دوران کارآموزی و کارورزی و بویژه دوره کارورزی در بیمارستان

بهرابی باین حقیقت پی بردم که در بین بیماریهای بدخیم اطفال ایمن

بیماری شیوع زیادی دارد ولی اگر میشد این شیوع را پیشگیری و یا ایمن

بیماری را درمان میکرد جای نگرانی نبود. اما تاسف در اینجا است که نه ایمن

شیوع را میشود کم کرد و نه بیماری را درمان. و این کسالت کشنده هر ساله جان

صدها کودک بی گناه را که امیدهای فردای زندگی و سازندگان جامعه آینده اند

میگیرد. دنیای بزرگی که ما در آن زندگی میکنیم با دنیای دیروز تفاوت بسیار

دارد و آنچه مسلم است اینکه دنیای فردا هم با دنیای ما تفاوت بسیار

خواهد داشت و هر روز که میگذرد گامهای بلند بسوی تعالی و تکامل

برداشته میشود و پیشرفتهای شگرف را در زمینه های مختلف علم و صنعت -

نسیب انسانها میسازد.

در دنیای پزشکی که چون اقیانوس پهناور، بیکران میباشد در زمینه

تشخیص و درمان بیماریهای متعدد توفیق های درخور تحسین بدست آمده و بسیاری از بیماریها^۱ که دست پزشکان در مهار آنها کوتاه بود هوائیگونه بیماریها که هر ساله چه بصورت ای و میک و چه بصورت آند میک و چه اسپورادیک حیات را از انسانها سلب میکردند بخوبی تحت کنترل درآمدند .

در زمینه تشخیص و درمان بیماریهای بدخیم که بنام سرطانها خوانده میشوند علم پزشکی گامهای مؤثر و مفیدی برداشته است ولی با تمام این ترقیات هنوز این بلاهای آسمانی همچون خوره ای همه ساله جان میلیونها تن از افراد این دنیای پهناور را گرفته و بقلع و قمع انسانها مشغولند .

در مورد لوسمی ها بطور اعم و لوسمی لنفوبلاستیک حاد که موضوع بحث ماست ابرواسیونهای متعدد که گزارشگر رمیسیونهای نسبتاً طولانی است ، خود گواه زنده ای بر توفیق فراوان علمای علم پزشکی در زمینه ایمن بیماری است .

داروهای جدیدی که برای درمان این بیماران در دسترس پزشکان معیاشند گرچه اثر درمانی قاطع ندارند ولی اثرات مهاری این داروها در

سیر و پیشرفت بیماری آنچنان درخور توجه است که چون مانعی مستحکم سد راه بیماری شده و مانع پیشرفت مرض میگردد بطوریکه مدت‌های نسبتاً درازی نه بیماری و نه بیمار هیچگونه نشانه‌ای از خود بروز نمیدهند و گزارش‌های متعدد مبنی بر رمیسیون‌های حتی ده ساله گواه تاثیر نیکوی این داروها در سیر و پیشرفت بیماری است و طبیعی است که اینگونه خبرها - چون نوائی جانبخش گوش‌انسان‌هایی را که بنام پزشك به تسکین آلامودرمان درد هموعان خویش دلباخته اند مینوازند .

ولی آنچه مسلم است این يك پیروزی مطلق نیست و هیچگاه - رمیسیون‌های طولانی تر نعم دانشمندان و محققان علم پزشکی را از طی طریق که در پیش دارند بازنمیدارد زیرا دوران خواب بیماری سرچقدر نعم طولانی باشد ، بالاخره باردیگر فعالیت خود را آغاز میکند بطوریکه این بار با - یورشی سرکشو غیر قابل کنترل و باتهاجمی سریع و پر قدرت که گوئی در مدت رمیسیون اندوخته است، طعمه در بند گرفته خود را مورد حمله قرار میدهد . تصور نمائید خانواده‌ای را که از بیماری فرزند دلبند خویش آگاه است و با توضیحات پزشك بیمار خود میدانند که با وجود بهبود موقتی دیریا

زود بیماری بسراغ طعمه شکار کرده خود میآید و با گرفتن جان شیرین-
فرزندشان به این ترازوی پایان میدهد چنین خانواده‌ای گذشت لحظه‌ها
را با تلخ گامی و اضطراب کشنده حس میکند و لحظات در اعماق وجودشان
با تشویش زجر دهنده سپری میشوند . با این اوصاف من فکر میکنم که-
دانشمندان علم پزشکی وظیفه خود بدانند که برای نجات جان کودکان
بی‌گناه که آینده ساز زندگی فردای جهانند همچنان بکوشند و در رسیدن
به هدف نهائی لحظه‌ای دست از تلاش برندارند ، چه جامعه پزشکی چشم
امید بسوی این مراجع دوخته و جامعه بیماران هم دست تمنا بسوی -
جامعه پزشکی که وظیفه دار درمان آلام دردمندان میباشد درازنموده
است .

جای بسی امیدواری است که هر روز صبح هزاران پزشك و محقق

درصدها آزمایشگاه در سراسر دنیا با هدف مبارزه با سرطان از خواب
برمیخیزند و هر شب با اطلاعاتی بیشتر راجع بنحوه مبارزه با این دشمن
خطرناك بشریت بخواب میروند . با امید روزیکه لغت سرطان وحشت زا -
نیاشد .

دعای دردمندان نثار راه شما باد تا بیاری خدای بزرگ در
 راعی که پیش گرفته‌اید توفیق حاصل کرده تا جامعه پزشکی جوابگوی نیاز
 نای بیماران دردمند باشد .

درخاتمه این مقدمه کوتاه بسیار بجا است که از راهنمایی‌ها و
 محبت نای استاد معظم جناب آقای پرفسور مسعود عزیزی سمیمان—ه
 سپاسگزاری‌نمایم . استاد درخصوص اشکال آتی پیک لوسمی لنفوبلاستیک
 حاد مطالعات عمیق و تألیفات متعدد دارند و با تجربه و درایت و تیز—ز
 هوشی سرشار چنان تبحر درمچ گیری اشکال گول‌زننده لوسمی لنف—و—
 بلاستیک حاد دارند که غامض‌ترین شکل آتی پیک این بیماری‌نمیتواند از
 زیر دست ایشان دربرود .

اینجانب با مطالعه تألیفات متعدد و حضور در کنفرانسهای
 جالب ایشان و برخورد با چند شکل بالینی در طی دوره کارآموزی و کارورزی
 به گرد آوری این مجموعه علاقمند شدم .

از طرف دیگر مشاهده مهارت و تبحر استاد در طی مدت کوتاهی
 که در خدمت ایشان بودم در شناخت و تشخیص اشکال غیرعادی لوسمی حاد

لنفوبلاستیک مرا برآن داشت که این پایان نامه را بعنوان پایان دوره پزشکی
براهنمائی و ارشاد ایشان به پایان برسانم. باین امیدواری که مقبول -
خوانندگان ارجمند و بزرگوار قرارگیرد. توفیق روزافزون استاد گرانمایه را
در خدمت بجامعه پزشکی از خدای بزرگ خواستارم.
در پایان از بایگانی بیمارستان بهرامی که صمیمانه همکاری داشته-
است کمال تشکر را دارم.

۶ مکرر

تعریف لوسمی و تقسیم بندی آنها

لوسمی بیماری بد خیم نسج خونساز است که ناشی از پرولیفراسیون

بی نظم و بیش از حد سلولهای پیش در آمد لکوسیتی (Leucocytes-

Precursors) در خون ، مغز استخوان و بافت های رتیکولوآندوتلیال

میشود .

علت بیماری روشن نیست بعمدی آنرا يك کیفیت نئوپلاستیک

و بعمدی دیگر آنرا يك جواب به يك عامل عفونی و احتمالا " ویروسی میدانند

و در حال حاضر با امکانات کنونی قابل علاج نیست و ب فوت بیمار منجر

میگردد .

تغییرات خون محیطی بستگی به بد کاری مغز استخوان دارد .

در عر حال شماره گلبول سفید خون همیشه بالا نیست .

این بیماری بر اساس منایر هیستولوژیکی و بالینی اقسام مختلفی

دارد که بشرح زیر است :

۱- لوسمی حاد : لوسمی سریع و پیشرونده ای است که سلولهای

بلاست اولیه را دچار کرده و دوره آن معمولا " ششماه یا کمتر است مانند